

Cuprins

Abrevieri.....	XI
Capitolul I. Soluționarea pașnică a diferendelor	1
Secțiunea 1. Principiul soluționării pașnice a diferendelor internaționale.....	1
§1. Consacrarea juridică a principiului.....	1
§2. Noțiunile de „diferend” și „situație”	2
§3. Mijloacele de reglementare pașnică	3
Secțiunea a 2-a. Mijloace diplomatice (politico-diplomatice).....	4
§1. Principalele caracteristici ale mijloacelor politico-diplomatice.....	4
§2. Negocierile.....	5
§3. Bunele oficii	6
§4. Medierea.....	7
§5. Ancheta internațională.....	7
§6. Concilierea internațională	9
Secțiunea a 3-a. Mijloacele jurisdicționale.....	10
Secțiunea a 4-a. Arbitrajul internațional.....	10
§1. Evoluția instituției	11
§2. Acordul părților, fundament juridic al procedurii arbitrale	12
§3. Rolul părților în procedura arbitrală.....	13
§4. Sentința arbitrală	13
Secțiunea a 5-a. Curtea Internațională de Justiție.....	14
§1. Evoluția jurisdicției internaționale permanente.....	14
§2. Caracterului facultativ al jurisdicției CIJ. Exprimarea consimțământului statelor	14
§3. Compunerea și structura Curții	15
§4. Competența contencioasă. Jurisdicția CIJ.....	16
§5. Dreptul aplicabil.....	17
§6. Regulile de procedură ale Curții.....	17
§7. Hotărârea	18
§8. Competența consultativă a CIJ.....	19
Secțiunea a 6-a. Instanțe jurisdicționale cu competență specială	19
§1. Tribunalul Internațional pentru Dreptul Mării	20
§2. Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE).....	21
§3. Jurisdicții administrative în sistemul Națiunilor Unite.....	22
Secțiunea a 7-a. Soluționarea pașnică a diferendelor în cadrul unor organizații internaționale	23

§1. Considerații generale privind rolul organizațiilor internaționale în reglementarea diferendelor.....	23
§2. Competența ONU în reglementarea pe cale pașnică a diferendelor	24
§3. Uniunea Africană (U.A.).....	25
§4. Organizația Statelor Americane (OSA).....	26
§5. Liga Statelor Arabe	26
Anexa pedagogică la Capitolul I	27
Capitolul II. Răspunderea internațională a statelor	29
Secțiunea 1. Considerații generale	29
§1. Răspunderea – un principiu general de drept	29
§2. Elementele constitutive ale răspunderii internaționale.....	30
§3. Evoluția concepțiilor	31
Secțiunea a 2-a. Faptul internațional ilicit, element al răspunderii internaționale a statelor	32
§1. Noțiuni generale	32
§2. Acțiune sau omisiune	33
§3. Împrejurări care exclud caracterul ilicit al faptului	34
Secțiunea a 3-a. Imputabilitatea conduitei ilicite, element constitativ al răspunderii statelor	36
§1. Actele autorităților publice.....	36
§2. Actele particularilor.....	38
§3. Actele de insurgență.....	38
Secțiunea a 4-a. Conținutul răspunderii internaționale a statelor. Urmările stabilirii răspunderii	39
§1. Principii generale.....	39
§2. Prejudiciul direct, prejudiciul mediat. Protecția diplomatică	41
§3. Formele de reparare a prejudiciului.....	43
§4. Violări grave ale obligațiilor decurgând din normele imperative de drept internațional	44
Secțiunea a 5-a. Punerea în aplicare a răspunderii internaționale	47
§1. Invocarea răspunderii	47
§2. Contramăsuri	48
Secțiunea a 6-a. Răspunderea statelor pentru consecințele prejudiciabile rezultând din activități neinterzise de dreptul internațional	51
§1. Răspunderea pentru risc. Regimuri particulare de răspundere	51
§2. Reglementări internaționale cu caracter general	52
§3. Principii care guvernează conduita statelor, în desfășurarea unor activități susceptibile să producă daune transfrontiere.....	54
§4. Mijloacele de punere în aplicare a prevederilor Proiectului de articole privind prevenirea prejudiciului transfrontier din activități periculoase	56
Anexa pedagogică la Capitolul II.....	57

Capitolul III. Organizațiile internaționale interguvernamentale – subiecte ale dreptului internațional	61
Secțiunea 1. Considerații generale	61
Secțiunea a 2-a. Rolul organizațiilor internaționale în societatea internațională contemporană	62
Secțiunea a 3-a. Definiție. Elemente constitutive	63
Secțiunea a 4-a. Clasificarea organizațiilor internaționale. Criterii	66
§1. Criteriul compunerii	66
§2. Criteriul domeniului de activitate	67
§3. Criteriul structurii instituționale	68
Secțiunea a 5-a. Actul constitutiv al organizațiilor internaționale	69
§1. Încheierea actului constitutiv	70
§2. Modificarea actului constitutiv	72
§3. Interpretarea actului constitutiv	73
Secțiunea a 6-a. Personalitatea juridică a organizațiilor internaționale	74
§1. Personalitatea juridică internațională	75
§2. Raporturile organizațiilor internaționale cu alte subiecte de drept internațional	81
§3. Personalitatea juridică de drept intern a organizațiilor internaționale	81
Secțiunea a 7-a. Dizolvarea organizațiilor internaționale	83
§1. Cauze de dizolvare	84
§2. Metode de dizolvare	84
§3. Consecințele dizolvării	85
Secțiunea a 8-a. Participarea la activitățile organizațiilor internaționale	85
§1. Dobândirea calității de membru	86
§2. Pierderea calității de membru	89
§3. Participarea unor organizații internaționale la activitățile altor organizații internaționale	92
§4. Participarea altor entități la organizațiile internaționale	93
Secțiunea a 9-a. Structura organizațiilor internaționale	95
§1. Organele principale ale organizațiilor internaționale	95
§2. Organele subsidiare ale organizațiilor internaționale	103
Secțiunea a 10-a. Funcționarea organizațiilor internaționale	103
§1. Organizarea lucrărilor. Sesiunile	103
§2. Conducerea lucrărilor organizației	104
§3. Desfășurarea lucrărilor organizației	105
§4. Adoptarea hotărârilor	106
§5. Activități normative și cvasinormative. Valoarea juridică a hotărârilor organizațiilor internaționale	110
Secțiunea a 11-a. Răspunderea organizațiilor internaționale	113
Anexa pedagogică la Capitolul III	114

Capitolul IV. Organizația Națiunilor Unite (ONU)	117
Secțiunea 1. Societatea Națiunilor – precursoarea ONU.....	117
§1. Principalele trăsături.....	117
§2. Evaluare de ansamblu.....	119
Secțiunea a 2-a. Actele premergătoare constituirii ONU	121
Secțiunea a 3-a. Scopuri și principii	124
§1. Scopurile ONU	124
§2. Principiile	126
Secțiunea a 4-a. Membri.....	128
§1. Membrii originari	128
§2. Aderarea	128
§3. Pierderea calității de membru.....	130
Secțiunea a 5-a. Structura instituțională. Organele ONU	133
Secțiunea a 6-a. Adunarea Generală.....	134
§1. Componere	134
§2. Funcții și competențe	135
§3. Organizarea lucrărilor	143
§4. Adoptarea hotărârilor	144
Secțiunea a 7-a. Consiliul de Securitate	146
§1. Componere	146
§2. Funcționare.....	147
§3. Adoptarea hotărârilor	147
§4. Competențe	149
Secțiunea a 8-a. Consiliul Economic și Social (ECOSOC).....	151
§1. Componere	152
§2. Funcționare și adoptarea hotărârilor.....	152
§3. Competențele.....	152
Secțiunea a 9-a. Consiliul de Tutelă	154
Secțiunea a 10-a. Curtea Internațională de Justiție (CIJ).....	155
Secțiunea a 11-a. Secretariatul	155
§1. Secretarul General	155
§2. Secretariatul.....	158
Anexa pedagogică la Capitolul IV	158

Capitolul V. Limitele utilizării forței în dreptul internațional contemporan. Evoluția sistemului de securitate colectivă creat de Carta ONU	161
Secțiunea 1. Principiul interzicerii recursului la forță în dreptul internațional contemporan.....	161
§1. De la legalitatea războiului la interzicerea recursului la forță, ca principiu al dreptului internațional contemporan	161
§2. Conținutul principiului nerecurgerii la forță sau la amenințarea cu forța în relațiile internaționale.....	162

Secțiunea a 2-a. Excepțiile prevăzute de Carta ONU cu privire la recursul la forță	163
§1. Legitima apărare.....	163
§2. Recursul la forță în conformitate cu dispozițiile Capitolului VII din Carta ONU.....	164
Secțiunea a 3-a. Modalitățile de utilizare a forței în cadrul sistemului de securitate colectivă creat prin Carta ONU.....	164
§1. Consiliul de Securitate	164
§2. Adunarea Generală a ONU	165
§3. Rolul conferit de Carta ONU unor acorduri sau organizații regionale în menținerea păcii și securității internaționale	167
Secțiunea a 4-a. Limitele sistemului de securitate colectivă creat de Carta ONU. Soluțiile practicei	168
§1. Operațiunile de menținere a păcii (OMP)	168
§2. Alte situații particulare	171
Secțiunea a 5-a. Sancțiunile în dreptul internațional contemporan.....	176
§1. Precizări conceptuale.....	176
§2. Restabilirea ordinii normative prin acțiuni individuale ale statelor	177
§3. Restabilirea ordinii normative prin acțiuni ale organizațiilor internaționale	178
§4. Sancțiuni de nouă generație („targeted sanctions”).....	179
Anexa pedagogică la Capitolul V	181
Capitolul VI. Instituțiile specializate din Sistemul Națiunilor Unite	183
Secțiunea 1. Profilul instituțional al instituțiilor specializate	183
Secțiunea a 2-a. Legătura instituțiilor specializate cu ONU.....	183
Secțiunea a 3-a. Clasificarea instituțiilor specializate	184
§1. Servicii internaționale	184
§2. Cooperarea în domeniile: economic, social și cultural.....	193
§3. Relații financiar valutare	203
§4. Cooperarea în domeniul utilizării pașnice a energiei nucleare	213
Anexa pedagogică la Capitolul VI.....	215
Capitolul VII. Organizații europene și euroatlantice.....	217
Secțiunea 1. Consiliul Europei	217
§1. Origini și evoluție. Scopurile organizației.....	217
§2. Principiile fondatoare și calitatea de stat membru.....	218
§3. Structura instituțională	220
§4. Rolul Consiliului Europei în arhitectura instituțională europeană	224

Secțiunea a 2-a. Organizația Tratatului Atlanticului de Nord – NATO.....	225
§1. Condițiile apariției și obiectivele originare	225
§2. Particularitățile NATO ca organizație internațională interguvernamentală.....	228
§3. Lărgirea NATO după sfârșitul Războiului Rece	229
§4. Transformări intervenite în cadrul NATO, în noul mediu de securitate regională și internațională, după anul 1990	230
§5. Structura instituțională a NATO	233
Secțiunea a 3-a. Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE)	235
§1. Originea și evoluția Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa (CSCE) până în 1989.....	235
§2. Urmările Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa, în perioada 1975-1989	236
§3. Instituționalizarea Conferinței după 1989. Transformarea CSCE în OSCE	237
§4. Structura instituțională a OSCE	238
§5. Contribuția OSCE la soluționarea pașnică a diferendelor între statele membre	239
§6. Dezvoltarea dimensiunii umane a CSCE/OSCE	244
§7. Contribuția OSCE la gestionarea crizelor. Misiunile în teren (<i>field missions</i>)	245
Anexa pedagogică la Capitolul VII.....	245
Anexa 1. Carta Națiunilor Unite	247
Anexa 2. Statutul Curții Internaționale de Justiție	267
Anexa 3. Reuniunile NATO la nivelul șefilor de stat sau de guvern, după 1990.....	277
Bibliografie.....	281